

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/3/2017
Identifikačné číslo spisu: 5016200496
Dátum vydania rozhodnutia: 01.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5016200496.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci žalobcu: S. C., narodený X. I. XXXX, bytom v D. č. XXX, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného zo 4. mája 2016, Č. j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/3731-0004 Sv, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 9. novembra 2016, č. k. 21S/93/2016-37, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Žiline z 9. novembra 2016, č. k. 21S/93/2016-37, z a m i e t a .

Žalobca m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 9. novembra 2016, č. k. 21S/93/2016-37, zrušil rozhodnutie žalovaného zo 4. mája 2016, Č. j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/3731-0004 Sv, a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Uvedeným rozhodnutím žalovaný postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku (zákon č. 71/1967 Zb.) odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca z 25. februára 2016, Číslo: CA3/OHN,NVaŠSD/SOC/2016/11119-0053, ktorým tento postupom podľa § 24 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 417/2013 Z. z.“) uložil žalobcovi povinnosť vrátiť preddavok na pomoc v hmotnej núdzi poskytovaný za obdobie od 1. apríla 2015 do 31.

augusta 2015 v sume 379,10 eur, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

2. Krajský súd postupoval v intenciách § 2 ods. 1, § 3 ods. 1 písm. a/, § 4 ods. 1, ods. 3 písm. b/, § 6, § 24 ods. 1, 2, § 22 ods. 1 - 3 zákona č. 417/2013 Z. z., § 3 ods. 4, 5, § 32 ods. 1 a § 47 ods. 1 - 3 Správneho poriadku, ako aj v zmysle právnej úpravy ustanovenej v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov a dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného za použitia § 491 ods. 1, 2 Správneho súdneho poriadku (zákon č. 162/2015 Z. z., ďalej len „SSP“) nie je súladné so zákonom č. 417/2013 Z. z., resp. Správny poriadkom, a to z dôvodov podľa § 191 ods. 1 pís. d/ a e/ SSP pre nezrozumiteľnosť pre nedostatok dôvodov a nedostatok zisteného skutkového stavu veci.

3. Krajský súd mal z obsahu administratívneho spisu žalovaného preukázané, že rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca z 21. februára 2014, č. CA3/OPHN/SOCú2014/13874, od 1. februára 2014 (po správnosti č. CA3/OPHN/SOC/2014/13874; pozn. súdu) bol žalobcovi priznaný preddavok na pomoc v hmotnej núdzi v sume 117,40 eur mesačne, z dôvodu začatého konania o dávku dôchodkového poistenia - predčasný starobný dôchodok. Mal tiež preukázané, že rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava z 24. júna 2015, č. XXXXXXXXXXXXXXX (po správnosti č. XXX XXX XXXX X; pozn. súdu), bol žalobcovi od 30. apríla 2015 priznaný predčasný starobný dôchodok v sume 185,40 eur. V rozhodnutí bolo uvedené, že žalobca získal 29,745 (po správnosti 29,7425; pozn. súdu) rokov obdobia dôchodkového poistenia. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne - ústredie Bratislava bolo úradu predložené dňa 7. októbra 2015.

4. Krajský súd, po preskúmaní veci dospel k záveru o nezrozumiteľnosti rozhodnutia žalovaného, a to vo vzťahu k uloženej povinnosti vrátiť preddavok na pomoc v hmotnej núdzi v sume 379,10 eur za obdobie od 1. apríla 2015 do 31. augusta 2015. Uviedol, že v administratívnom spise sa nachádza rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu z 12. marca 2015, na ktorom je vyznačená právoplatnosť dňa 7. apríla 2015, ktorým žalobcovi bol priznaný preddavok na pomoc v hmotnej núdzi v sume 61,60 eur mesačne od 1. januára 2015 do 31. januára 2015. Konštatoval, že je nepreskúmateľné tvrdenie žalovaného, ktoré tvrdenie sa nachádza až vo vyjadrení k žalobe z 21. júla 2016, že od 1. januára 2015, resp. od 1. februára 2015 mal žalobca poskytovaný preddavok na pomoc v hmotnej núdzi v sume 55,80 eur mesačne, z dôvodu, že na základe ponúknutia vykonávania činnosti v rozsahu 32 hodín sa týchto nezúčastňoval, a preto mu bol preddavok znížený o sumu 61,60 eur v súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 417/2013 Z. z.. V rozhodnutí žalovaného je len uvedené, že v mesiaci apríl 2015 bol poskytnutý preddavok na pomoc v hmotnej núdzi vo výške 55,80 eur, pričom patrilo 4,38 eur. V mesiaci máj a jún 2015 bol poskytnutý v sume 55,80 eur, preddavok nepatrilo. V administratívnom spise sa nenachádza rozhodnutie o takomto znížení preddavku. Nebolo teda zrejmé na základe čoho, od 1. februára 2015, resp. 1. apríla 2015 mal byť žalobcovi znížený preddavok na pomoc v hmotnej núdzi, resp. mu vôbec nemal patriť.

5. Krajský súd zároveň poukázal na to, že v administratívnom spise vo vzťahu k obdobiu povinnosti vrátenia uvedeného preddavku (od 1. apríla 2015 do 31. augusta 2015) sa nachádzajú aj ďalšie rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ktoré sa vzťahujú na uvedené obdobie vrátenia predmetného preddavku, ktoré žalovaný správny orgán vo svojom rozhodnutí nespomína. Ide o rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca z 22. júla 2015, č. CA3/OHNNVAŠŠD/SOC/2015/12671-0045 (po správnosti č. CA3/OHN_NVAŠŠD/SOC/2015/12671-0045; pozn. súdu), ktorým bol vo vzťahu k žalobcovi zvýšený preddavok na pomoc v hmotnej núdzi na sumu 180,50 eur od 1. júla 2015. Sporné v danom prípade zostalo obdobie od 1. apríla 2015 do 30. júna 2015, keď nie je zrejmé, na základe čoho, akých podkladov, akého rozhodnutia o znížení preddavku na dávku v hmotnej núdzi a vôbec, aká suma preddavku na dávku v hmotnej núdzi bola, resp. mala byť žalobcovi poskytovaná. V rozhodnutí žalovaného je uvedené tvrdenie, že suma 55,80 eur, ako preddavok na pomoc v hmotnej núdzi, ktorý bol poskytovaný od 1. februára do 30. júna 2015, pričom uvedené nevyplýva zo žiadneho rozhodnutia správneho orgánu, ktoré by sa nachádzalo v správnom spise. Vzhľadom k uvedenej skutočnosti považoval krajský súd za potrebné, aby žalovaný správny orgán zistil skutkový stav tak, aby bolo zrejmé, na základe čoho, akých skutočností dospel k záveru o povinnosti

žalobcu vrátiť preddavok na pomoc v hmotnej núdzi za uvedené obdobie. Pokiaľ došlo k znižovaniu preddavku na pomoc v hmotnej núdzi vo vzťahu k žalobcovi v uvedenom období od 1. apríla 2015 do 31. augusta 2015, resp. aj od 1. februára 2015, žalovaný by mal uviesť, či takéto zníženie prvostupňový správny orgán realizoval na základe konkrétneho rozhodnutia, nakoľko ako je preukázané z obsahu administratívneho spisu, žalobcovi bol poskytnutý preddavok na pomoc v hmotnej núdzi od 1. februára 2014 na základe rozhodnutia, pričom v jednotlivých obdobiach, a to konkrétne od doby, od kedy bol žalobcovi priznaný tento preddavok na pomoc v hmotnej núdzi, a to ku dňu od 1. februára 2014 dochádzalo k jeho prehodnocovaniu, t. j. aj k zvyšovaniu, resp. znižovaniu, a to formou príslušného rozhodnutia. Uvedené vyplýva priamo zo spisu žalovaného, len v spise žalovaného zrejme nie sú všetky rozhodnutia o úprave preddavku na pomoc v hmotnej núdzi. Zároveň mal za nesporné, že žalobcovi bol priznaný predčasný starobný dôchodok v sume 185,40 eur a od 30. apríla 2015. Pokiaľ za toto obdobie nebolo vydané rozhodnutie o znížení preddavku na pomoc v hmotnej núdzi (inej úprave preddavku na pomoc v hmotnej núdzi) žalovaný by mal uviesť, z akého dôvodu tak správne orgány neboli povinné rozhodnúť, resp. nerozhodli. Poukázal pritom na § 25 ods. 2 a 3 zákona č. 417/2013 Z. z. podľa ktorého, pomoc v hmotnej núdzi sa odníme, zvýši alebo zníži a vyplatí sa vo vyššej sume alebo v nižšej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na pomoc v hmotnej núdzi. Ak sa zistí, že pomoc v hmotnej núdzi a osobný príspevok neboli priznané, hoci sa priznať mali, vyplácali sa v nižšej sume, alebo vo vyššej sume, ako patrili, alebo sa priznali neskôr, nárok na pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok sa prizná v sume, ako patrili odo dňa, od ktorého mali byť priznané. Uvedené je potrebné, aby vôbec mohlo byť rozhodnutie žalovaného preskúmané zo strany správneho súdu.

6. Vzhľadom na takto zistené skutočnosti, krajský súd pristúpil k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a vráteniu veci žalovanému na ďalšie konanie.

7. Nakoľko žalobca v konaní pred krajským súdom dosiahol úspech, priznal mu súd voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne uplatnených trov konania.

II.

8. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

9. Namietal, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP). Uvedené porušenie videl v tom, že krajský súd vo výroku rozsudku neuviedol žiaden zrušovací dôvod podľa § 191 SSP. Nakoľko zrušovací dôvod krajský súd uviedol iba v odôvodnení, pričom kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia (§ 439 ods. 3 písm. c/ SSP), mal za to, že súd znemožnil žalovanému ako účastníkovi konania uskutočniť jemu patriace procesné práva - podanie kasačnej sťažnosti.

10. V ďalšej časti podanej kasačnej sťažnosti žalovaný namietal tú skutočnosť, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Vyjadril nesúhlas so záverom krajského súdu prijatého v bode 20. rozsudku (cit.: „... v spise žalovaného zrejme nie sú všetky rozhodnutia o úprave preddavku na pomoc v hmotnej núdzi“). Mal za to, že originálny spis tak prvostupňového správneho orgánu ako aj žalovaného obsahuje všetky príslušné rozhodnutia, z ktorých vychádzal žalovaný ako odvolací orgán pri svojom rozhodovaní o odvolaní žalobcu (§ 57 ods. 2 a § 59 Správneho poriadku).

11. Taktiež žalovaný namietal odklon krajského súdu od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalobca v podanej žalobe nekonkretizoval, ako bol na svojich právach rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátený, alebo v čom videl porušenie svojich práv. Neoznačil žiaden dôkaz na preukázanie svojich tvrdení. Ďalej žalovaný poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorých „treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený.“ (Občiansky publikovaný

judikát č. 64/1998 Jo.)

„Rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné či výhodnejšie postavenie pre účastníka.“ (Zbierka stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR 6/2003, Rozhodnutie č. 122)

„Súd nevyhľadáva za účastníka konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom.“ (Občiansky publikovaný judikát č. 58/2001 Jo.)

„Ak žalobkyňa nevyvrátila hodnoverným spôsobom skutočnosti a skutkový stav, ktorý bol zistený správnymi orgánmi, za takýchto skutkových okolností nie je dôvod, aby správny orgán zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu.“ (Rozhodnutie č. 39 - Stanoviská a rozhodnutia vo veciach správnych, Zbierka stanovísk NS a súdov SR 5/2016).

12. Záverom žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline z 9. novembra 2016, č. k. 21S/93/2016-37, a vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi náhradu trov kasačného konania nepriznal.

III.

13. Žalobca sa vyjadril ku kasačnej sťažnosti podaním z 9. januára 2017.

14. Plne sa stotožnil s názorom krajského súdu, považujúc právny názor žalovaného prezentovaný v kasačnej sťažnosti za nesprávny. Poukázal na to, že dňom 1. apríla 2009 bol evidovaný na úrade práce, pričom ostal bez nároku na dávku v nezamestnanosti. Týmto dňom mu ani nevznikol nárok na príspevok na bývanie, nakoľko nespĺňal požiadavky na hmotnú núdzu. Dňa 8. decembra 2010 žalobca opätovne požiadal o príspevok na bývanie a dávky k hmotnej núdzi, pričom opätovne žiadosti pre nespĺnenie podmienok nebolo vyhovené. Príspevky k hmotnej núdzi boli žalobcovi priznané až dňom 10. augusta 2011 vo výške 67,30 eur od 1. marca 2011, pričom (ako ďalej dôvodil), dávky mu mali byť priznané od dátumu minimálne po druhej žiadosti, t. j. od 8. decembra 2010 a vo výške 118,30 eur. Z tohto dôvodu žalobcovi vznikli pohľadávky, počnúc dňom 8. decembra 2010 do 28. februára 2011 v sume 354,90 eur (3 x 118,30 eur). Dňa 4. februára 2014 požiadal o predčasný starobný dôchodok, čím mu boli odobraté všetky dávky k hmotnej núdzi (118,30 eur) a rozhodnutím z 1. februára 2014, Číslo: CA3/OPHN/SOC/2014/13874, mu bol priznaný preddavok vo výške 117,40 eur, a to od 1. februára 2014. Keďže týmto dňom sa stal čakaťom na predčasný starobný dôchodok a nepoberal ani jeden cent z dávok hmotnej núdzi od 1. februára 2014, čiže zákonne nemohol prijať žiadnu platenú činnosť, ako mu ukladal zákon, teda ani žiadnu fiktívnu činnosť od úradu práce, pretože nebol poberateľom žiadnej dávky a príspevkov k hmotnej núdzi. Ďalej uviedol, že úrad práce mu následne znížil preddavok na pomoc v hmotnej núdzi z pôvodne priznanej sumy 117,40 eur na sumu 55,80 eur, čím mu spôsobil nedoplatok vo výške 554,40 eur (9 x 61,60 eur). Zdôraznil, že celkovo je mu zo strany správneho orgánu dlhovaná suma 906,60 eur. Postup správnych orgánov považoval za neopodstatnený a zámerný. Záverom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

IV.

15. Vyjadrenie žalobcu bolo zaslané žalovanému na vedomie dňa 18. januára 2017.

V.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 1, 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

17. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd

zrušil rozhodnutie žalovaného zo 4. mája 2016, Č. j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/3731-0004 Sv, a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaný týmto rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca z 25. februára 2016, Číslo: CA3/OHN,NVáŠSD/SOC/2016/11119-0053, ktorým tento postupom podľa § 24 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z. uložil žalobcovi povinnosť vrátiť preddavok na pomoc v hmotnej núdzi poskytovaný za obdobie od 1. apríla 2015 do 31. augusta 2015 v sume 379,10 eur, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia a na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca.

18. Zákon č. 162/2015 Z. z. upravuje právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve (§ 1).

19. Podľa § 2 ods. 1, 2 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde. (2)

20. Podľa § 191 ods. 1 písm. d/ a e/ SSP správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak
d/ je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov,
e/ zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci;

21. Podľa § 191 ods. 2 SSP vo výroku rozsudku podľa odseku 1 správny súd uvedie označenie orgánu verejnej správy, číslo jeho rozhodnutia alebo opatrenia a deň vydania, prípadne opis zrušeného výroku rozhodnutia alebo opatrenia, ak správny súd nezrušil celé rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy.

22. Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

23. Podľa § 439 ods. 1 SSP kasačná sťažnosť je prípustná proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Zákon č. 417/2013 Z. z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi, osobitného príspevku a jednorazovej dávky (§ 1).

25. Podľa § 10 ods. 3 zákona č. 417/2013 Z. z. ak v odsekoch 5 a 6 nie je ustanovené inak, dávka podľa odseku 2 sa znižuje o sumu 61,60 eura za každého plnoletého člena domácnosti, ktorý nie je v právnom vzťahu, ktorý zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti,12) dohodnutom v rozsahu najmenej 32 hodín mesačne a nezúčastní sa na základe písomnej dohody medzi úradom a obcou, rozpočtovou organizáciou alebo príspevkovou organizáciou, ktorej zriaďovateľom je obec, alebo právnickou osobou so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá organizuje alebo sprostredkúva dobrovoľnícku činnosť pre inú osobu s jej súhlasom v jej prospech alebo vo verejný prospech (ďalej len "organizátor dobrovoľníckej činnosti") v rozsahu 32 hodín mesačne na vykonávaní
a/ menších obecných služieb pre obec alebo rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu, ktorej zriaďovateľom je obec,
b/ dobrovoľníckej činnosti,33) alebo
c/ prác na predchádzanie mimoriadnej situácii,29) počas vyhlásenej mimoriadnej situácie a pri odstraňovaní následkov mimoriadnej situácie.

26. Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 417/2013 Z. z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 62 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní, ak v odseku 3, § 19 ods. 1 a v § 28 ods. 2 písm. a/ nie je ustanovené inak.

27. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

28. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

29. Z obsahu administratívneho spisu žalovaného vedeného pod číslom 2016/11119 najvyšší súd zistil, že žalobca dňa 8. decembra 2010 požiadal na predpísanom tlačive o pomoc v hmotnej núdzi. Následne - rozhodnutím z 10. augusta 2011, Číslo: 6/2011/06375/001, prvostupňový správny orgán priznal žalobcovi dávku v hmotnej núdzi a príspevky v sume 67,30 eur mesačne počnúc 1. marcom 2011 (po odčítaní príjmu 51,- eur za predaj osobného motorového vozidla v mesiaci marec 2011) a rozhodnutím z 10. augusta 2011, Číslo: 6/2011/06375/002, zvýšil žalobcovi dávku na sumu 118,30 eur mesačne od 1. apríla 2011

- rozhodnutím z 20. februára 2014, Číslo: CA3/OPHN/SOC/2014/13874, prvostupňový správny orgán z dôvodu podania žiadosti o predčasný starobný dôchodok odňal a zastavil žalobcovi výplatu dávky a príspevkov v sume 118,30 eur mesačne od 1. februára 2014 a súčasne rozhodnutím z 21. februára 2014, Číslo: CA3/OPHN/SOC/2014/13874, žalobcovi priznal preddavok na pomoc v hmotnej núdzi v sume 117,40 eur mesačne od 1. apríla 2014

- rozhodnutím z 13. novembra 2014, Číslo: CA3/OPHN/SOC/2014/13874-0034, prvostupňový správny orgán znížil žalobcovi preddavok na pomoc v hmotnej núdzi na sumu 55,80 eur mesačne od 1. augusta 2014, a to z dôvodu odmietnutia Aktivačným centrom ponúkaných činností (Ponuka zo 17. júla 2014, č. CA1/AC/ZAM/2014/14516-5, na vykonávanie pracovných činností v rozsahu 32 hodín mesačne podľa pokynov organizátora pracovných činností, ktorým bola Obec D. na obdobie od 4. augusta 2014 do 31. decembra 2014). Rozhodnutím z 21. januára 2015, Č. j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2015/1144-0002 Km žalovaný ako odvolací správny orgán odvolanie žalobcu zamietol a predmetné rozhodnutie potvrdil

- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, Aktivačné centrum uskutočnil ďalšiu Ponuku z 27. januára 2015, č. CA1/AC/ZAM/2015/4189-9, obsahom ktorej bolo vykonávanie činností v rozsahu 32 hodín mesačne podľa pokynov organizátora činností, ktorým bola Obec D. a na obdobie od 9. februára 2015 do 31. decembra 2015. Vzhľadom na to, že uvedená ponuka bola viazaná na obdobie od 9. februára 2015 do 31. decembra 2015, žalobcovi prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 12. marca 2015, Číslo: CA3/OHN_NVAŠSD/SOC/2015/12671-0042, priznal preddavok na pomoc v hmotnej núdzi v sume 61,60 eur mesačne od 1. januára 2015 do 31. januára 2015

- rozhodnutím z 22. júla 2015, Číslo: CA3/OHN_NVAŠSD/SOC/2015/12671-0045, prvostupňový správny orgán z dôvodu, že dňa 3. júla 2015 žalobca dovŕšil dôchodkový vek, žalobcovi zvýšil preddavok v hmotnej núdzi na sumu 180,50 eur mesačne 1. júla 2015 (dávka v sume 61,60 eur + príspevok na bývanie v sume 55,80 eur + ochranný príspevok v sume 63,07 eur)

- rozhodnutím z 24. novembra 2015, Číslo: CA3/OHN_NVAŠSD/SOC/2015/12671-0048, prvostupňový správny orgán žalobcovi znížil preddavok na pomoc v hmotnej núdzi na sumu 48,90 eur mesačne od 1. septembra 2015. Dôvod opätovného prepočtu a následného zníženia preddavku spočíval v tom, že žalobcovi bol rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie z 24. júna 2015, č. XXX XXX XXXX X, priznaný od 30. apríla 2015 predčasný starobný dôchodok v sume 185,40 eur mesačne

- rozhodnutím z 26. januára 2016, Číslo: CA3/OHN,NVaŠSD/SOC/2016/11119-0050, prvostupňový správny orgán žalobcovi znížil preddavok na pomoc v hmotnej núdzi na sumu 48,00 eur mesačne od 1. januára 2016. Dôvod opätovného prepočtu a následného zníženia preddavku spočíval v tom, že žalobcovi bol rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie z 3. decembra 2015, č. XXX XXX XXXX X, zvýšený od 1. januára 2016 starobný dôchodok na sumu 186,60 eur mesačne. Rozhodnutím z 5. apríla 2016, Č. j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/3731-0002 Sv žalovaný ako odvolací správny orgán odvolanie žalobcu zamietol a predmetné rozhodnutie potvrdil

- rozhodnutím z 25. februára 2016, Číslo: CA3/OHN,NVaŠSD/SOC/2016/11119-0053, prvostupňový správny orgán uložil žalobcovi povinnosť vrátiť preddavok na pomoc v hmotnej núdzi poskytovaný za obdobie od 1. apríla 2015 do 31. augusta 2015 v sume 379,10 eur, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Rozhodnutím zo 4. mája 2016, Č. j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2016/3731-0004 Sv žalovaný ako odvolací správny orgán odvolanie žalobcu zamietol a predmetné rozhodnutie potvrdil.

30. Vzhľadom na vyššie zistené skutočnosti, najvyšší súd sa stotožnil s právnym záverom, ku ktorému došiel krajský súd, že z napadnutých rozhodnutí nie je zrejmé, na základe čoho, akých podkladov, akého rozhodnutia o znížení preddavku na dávku v hmotnej núdzi a vôbec, aká suma preddavku na dávku v hmotnej núdzi bola, respektíve mala byť žalobcovi poskytovaná za obdobie od 1. apríla 2015 do 30. júna 2015. V rozhodnutiach oboch správnych orgánov je síce uvedené, že za tieto obdobia patrilo žalobcovi preddavok na pomoc v hmotnej núdzi v sume 55,80 eur, avšak táto skutočnosť z obsahu administratívneho spisu nevyplýva. Najvyšší súd považuje za potrebné predovšetkým poukázať na to, že prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 13. novembra 2014, Číslo: CA3/OPHN/SOC/2014/13874-0034, v spojení s druhostupňovým správnym rozhodnutím z 21. januára 2015, Č. j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2015/1144-0002 Km znížil žalobcovi preddavok na pomoc v hmotnej núdzi na sumu 55,80 eur mesačne od 1. augusta 2014. Dôvod zníženia preddavku spočíval v tom, že žalobca odmietol Aktivačným centrom ponúkané činnosti. Pre vydanie rozhodnutia bola pritom určujúca Ponuka zo 17. júla 2014, č. CA1/AC/ZAM/2014/14516-5, na vykonávanie pracovných činností v rozsahu 32 hodín mesačne podľa pokynov organizátora pracovných činností, ktorým bola Obec D. na obdobie od 4. augusta 2014 do 31. decembra 2014. Inak povedané, dôvodom pre vydanie rozhodnutia z 21. januára 2015, Č. j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2015/1144-0002 Km o znížení preddavku na pomoc v hmotnej núdzi bola tá skutočnosť, že žalobca nerešpektoval príslušnú ponuku a výkonu pracovných činností sa nezúčastnil. Uvedené rozhodnutie sa viazalo výlučne na Ponuku zo 17. júla 2014, č. CA1/AC/ZAM/2014/14516-5, a teda aj na obdobie v nej uvedené, t. j. od 4. augusta 2014 do 31. decembra 2014. Po uplynutí tohto obdobia mal žalobca opätovne nárok na priznanie preddavku v plnej výške, t. j. vrátane sumy 61,60 eur. V tomto štádiu prvostupňový správny orgán správne postupoval, keď dňa 12. marca 2015 vydal rozhodnutie Číslo: CA3/OHN_NVaŠSD/SOC/2015/12671-0042 o priznaní preddavku na pomoc v hmotnej núdzi aj v sume 61,60 eur mesačne od 1. januára 2015 do 31. januára 2015. Pokiaľ Aktivačné centrum uskutočnilo v roku 2015 ďalšiu ponuku (Ponuka z 27. januára 2015, č. CA1/AC/ZAM/2015/4189-9, obsahom ktorej bolo vykonávanie činností v rozsahu 32 hodín mesačne podľa pokynov organizátora činností, ktorým bola Obec Staškov a na obdobie od 9. februára 2015 do 31. decembra 2015), ktorej sa žalobca opätovne nezúčastnil, mal prvostupňový správny orgán s účinnosťou od 1. februára 2015 opätovne a samostatným rozhodnutím upraviť výšku preddavku podobne, ako v prípade predchádzajúcej Ponuky zo 17. júla 2014, č. CA1/AC/ZAM/2014/14516-5. Z tohto dôvodu neobstojí námietka žalovaného, ktorou namietal, že krajský súd vo veci rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

31. Pokiaľ žalovaný namietal odklon v rozhodnutí krajského súdu od ustálenej rozhodovacej praxe, najvyšší súd i túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Na tomto mieste najvyšší súd poukazuje na to, že tu prejednávany prípad možno subsumovať pod tzv. „sociálnu vec“ (§ 199 ods. 1 písm. c/ a d/ SSP), a teda žalobcom podanú žalobu je potrebné posudzovať neformálne. V predmetnej právnej veci žalobca nie je zastúpený advokátom, a keďže sa jedná o sociálnu vec, povinné zastúpenie advokátom zákon v § 49 ods. 2 písm. b/ SSP v spojení s § 200 SSP ani nevyžaduje. V tomto type konania je kvalita správnej žaloby závislá predovšetkým od toho, ako žalobca vníma žalované rozhodnutie z hľadiska uspokojenia

jeho očakávaní a z hľadiska spravodlivosti. Preto, žiadateľ o dôchodkovú dávku, alebo sociálne služby bude vnímať rozhodnutie, ktorým jeho žiadosti úplne, alebo čiastočne vyhovené nebolo, ako rozhodnutie nezákonné a nespravodlivé bez ohľadu na to, či vie, alebo nevie definovať konkrétne dôvody jeho nezákonnosti. Zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 2, § 5 ods. 2 SSP) je v týchto typoch konania zvýšené. Konanie by malo teda smerovať k zabezpečeniu účinnejšej ochrany práv týchto fyzických osôb a následne potom aj k účinnejšiemu prístupu k súdnej ochrane. Uvedený záver nie sú spôsobilé spochybniť ani žalovaným označené rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie z 26. novembra 1997, sp. zn. 6Sž/88/97, rozsudok zo 17. decembra 2002, sp. zn.

4Sž 98-102/02, rozsudok z 29. februára 2000, sp. zn. 4Sž/114/99 a rozsudok z 22. októbra 2015, sp. zn. 8Sžo/60/2014), nakoľko tieto nepojednávali o sociálnych veciach, a teda nebolo potrebné pri nich prihliadať na osobitosti spojené práve so sociálnou ochranou. Len pre úplnosť najvyšší súd uvádza, že vyššie zmieňované rozhodnutia sa týkali uloženia pokuty za porušenie ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 526/1990 Zb. o cenách (sp. zn. 6Sž/88/97), preskúmania dodatočného platobného výmeru na daň z príjmov právnických osôb za rok 1999 (sp. zn. 4Sž 98-102/02), prepustenia zo služobného pomeru (sp. zn. 4Sž/114/99) a priestupku proti občianskemu spolunáživaniu (sp. zn. 8Sžo/60/2014). Na tomto mieste zároveň najvyšší súd zdôrazňuje, že pokiaľ sa účastník konania v súdnom prieskumnom konaní odvoláva na niektoré rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, je zároveň jeho dôkazným bremenom preukázať, že skutkový stav má prvky niektorého z rozsudkov, a nie len uvádzať pre neho vyhovujúce právne závery v týchto rozsudkoch uvedené.

32. Žalovaný v podanej kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a teda, že krajský súd vo výroku svojho rozsudku opomenul uviesť konkrétny zrušovací dôvod plynúci z § 191 SSP. Najvyšší súd v tejto súvislosti aj s poukazom na už vyššie citované ustanovenie § 191 ods. 2 SSP poznamenáva, že krajský súd nepochybil, keď vo výroku svojho rozsudku neuviedol zrušovací dôvod podľa § 191 ods. 1 SSP. Ustanovenie § 191 ods. 2 SSP výslovne určuje požiadavky vzťahujúce sa na výrok zrušujúceho rozsudku krajského súdu. Jedná sa o označenie orgánu verejnej správy, číslo jeho rozhodnutia alebo opatrenia a deň vydania, prípadne opis zrušeného výroku rozhodnutia alebo opatrenia, ak správny súd nezrušil celé rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy. Výrok rozsudku krajského súdu tieto náležitosti spĺňa. Správny súdny poriadok na rozdiel od Občianskeho súdneho poriadku (§ 250j ods. 4 veta prvá) povinnosť krajského súdu v prípade, ak pristúpi k zrušeniu správneho rozhodnutia uvádzať aj konkrétny zrušovací dôvod už neupravuje.

33. Z uvedených dôvodov najvyšší súd kasačnú sťažnosť žalovaného proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Žiline z 9. novembra 2016, č. k. 21S/93/2016-37, postupom podľa § 461 SSP, ako nedôvodnú zamietol.

VI.

34. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd s poukazom na § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP. Úspešnému žalobcovi vznikol nárok na plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému.

35. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

36. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.